

Tööturu ülevaade (september 2017)

- **Tulumaksuseaduse muudatused**

Alates 1. jaanuarist 2018 rakendub kõikidele tuludele üldine maksuvaba tulu määr 6000 eurot aastas ehk 500 eurot kuus ja seoses sellega kaob ära täiendav maksuvaba tulu pensionidele ja tööõnnetushüvitistele.

Näiteks töötaja, kes saab 2018. aastal brutotöötasu 1000 eurot kuus, saab tulu 12 000 eurot aastas ja tema maksuvaba tulu on 500 eurot kuus ehk 6000 eurot aastas.

Loe Raamatupidaja.ee artiklit [siit](#), tutvu ka tulumaksuseadusega [siin](#). Palgakalkulaatori leiad [siit](#).

- **Alampalk Eestis**

2017. aastal on tunnitasu alammäär 2,78 eurot bruto ja kuutasu alammäär täistööajaga töötamise korral 470 eurot bruto. Võrdluseks: 2016. aastal oli tunnitasu alammäär 2,54 eurot bruto ja kuutasu alammäär täistööajaga töötamise korral 430 eurot bruto.

2017. aastal on tulumaksumäär, mille tööandja brutotöötasult kinni peab, 20%. Maksuvaba tulu on 180 eurot kuus. Sotsiaalmaksu määr on 33%. Töötuskindlustusmaks määr on töötajale 1,6%, tööandjale 0,8%. Võrdluseks: 2016. aastal oli tulumaksumäär 20%. Maksuvaba tulu oli 170 eurot kuus. Sotsiaalmaksu määr oli 33%. Töötuskindlustusmaks määr oli töötajale 1,6%, tööandjale 0,8%.

Uuri täpsemalt [siit](#).

Kuula lisaks raadiosaadet [siit](#), kus Kadri Seeder Palgainfo Agentuurist kommenteerib kiiret palgakasvu.

- **Tööjõuvajaduse ja -pakkumise prognoos aastani 2025**

Hõivatute arvuks aastal 2025 on prognoositud ligi 645 000 (võrdluseks 2017.a II kvartalis oli hõivatuid 653 500), mida võib käsitleda nii-öelda maksimumstsenariumina. Iga aastaga väheneb tööturule sisenevate noorte arv, mõningast kasvu võiks oodata rahvastikuprognoosi kohaselt taas järgmise kümnendi keskpaigast alates.

Hõive jätkuvat vähenemist on oodata põllumajanduses ja jaekaubanduses. Erinevalt minevikuarengutest eeldatakse töökohtade kokku tõmbamist avalikus sektoris, samuti seoses õpilaste arvu vähenemisega ka hariduses. Kiireima kasvuga tegevusala on programmeerimine, jätkuvat hõive suurenemist oodatakse kutse-, teadus- ja tehnikaalases tegevuses. Seoses elanikkonna vananemisega eeldatakse suuremat panustamist tervishoiule ning sotsiaalteenustele. OSKA valdkondade ekspertide hinnangul on oodata hõive kasvu ka puidutööstuses ning info ja telekommunikatsiooni tegevusaladel.

Kasvab spetsialistide arv, teiste ametialagruppide osatähtsus väheneb. Taoline pilt kirjeldab peaaegu kõiki majandusharusid, nõudmised töötajate oskustele muutuvad igal pool.

Suurema tööjõuvajadusega on eelkõige suurema hõivega ametialad: erinevate tegevusalade juhid, mootorsõidukite juhid, loodus- ja tehnikateaduste spetsialistid, äri- ja haldusala spetsialistid, tervishoiu spetsialistid, pedagoogika tippspetsialistid, ehitustöölised. Kiirest kasvust tulenevalt on suur vajadus info- ja kommunikatsioonitehnoloogia töötajate järele. Keskmisest suurem suhteline vajadus iseloomustab aga veel näiteks isikuhooldustöötajaid, samuti on suurem vajadus mitmesuguste lihttöölise järele.

Loe prognoosi kohta [siit](#).

- **Noorte suvel töötamine**

Ootuspäraselt on töötavaid noori kõige vähem talvel ja aktiivseim töötamisperiood on suvel. Statistikaameti andmetel töötas 2016. aastal III kvartalis (juuli, august, september) 15–24-aastastest 41%, mis oli noorte puhul viimase 15 aasta kõrgeim tööhõive määr.

Noorte aktiivsus tööturul on olnud pikemat aega tõusuteel. Suurenenud on noorte osatähtsus, kes õpivad ja töötavad. Kui 2016. aasta III kvartalis töötas ligikaudu iga neljas õppiv 15–24-aastane, siis viis aastat varem iga kuues. Aastakeskmiselt töötas 2016. aastal 15–19-aastastest õppijatest 7% ja 20–24-aastastest õppijatest 39%.

Veidi üle poole töötavatest noortest oli 2016. aastal jagunenud kolme tegevusala vahel. Populaarseim tegevusala 15–24-aastaste seas oli töötlev tööstus, järgnesid hulgi- ja jaekaubandus koos mootorsõidukite ja mootorrataste remondiga ning majutus-toitlustus. Kui esimesed kaks tegevusala on populaarsed ka vanemates vanuserühmades, siis majutus ja toitlustus teiste vanuserühmade esikolmikusse kindlasti ei mahu. Tõusuteel on info- ja side tegevusala, kus töötavatest noortest oli töö leidnud 7%.

Uuri Statistikaameti blogi [siit](#).

- **Huvitav töö muutub oluliseks motivaatoriks alates 1000-eurosest palgast**

Huvitav töö muutub oluliseks motivaatoriks alates 1000-eurosest palgast, alla selle teenivad töötajaid ajendab tööle eelkõige toimetuleku vajadus ja kindel põhipalk, selgus Palgainfo Agentuuri avaldatud uuringutulemustest.

Mais 2017 korraldatud uuringus osalejatel paluti reastada neile olulisemad motivaatorid tähtsuse järjekorras. **Kõige olulisemad motivaatorid olid töötajate jaoks kindel põhipalk, huvitav töö ning toimetuleku vajadus.**

Töötajad, kelle jaoks oli esmatähtis toimetuleku vajadus, teenisid keskmiselt 880 eurot kätte. Töötajad, keda motiveeris eelkõige kindel põhipalk, teenisid 984 eurot kätte. Huvitavat tööd kõige olulisemaks motivaatoriks pidavate töötajate keskmine netotöötasu oli 1087 eurot.

Endiselt on tööandjatel raskusi sobivate töötajate leidmisega: 70% uuringus osalenud tööandjatest märkis, et neil on olnud viimase aasta jooksul keeruline töötajaid leida. Seejuures oli kõige rohkem neid tööandjaid, kes pidasid tippspetsialistide leidmist keeruliseks.

Loe Palgainfo Agentuuri 29. augusti 2017 pressiteadet [siit](#).

- **Avaliku teenistuse tippjuhtide pühendumus 2017**

Uuringufirma Kantar Emor viis läbi avaliku teenistuse tippjuhtide pühendumuse uuringu, mis oli 2014. a kordusuuring, millega sooviti teada, kas avaliku teenistuse tippjuhtide **pühendumus oma tööle** on tõusnud või langenud. Järgnevalt on esitatud uuringu kokkuvõte:

- Avaliku teenistuse tippjuhtide peamiseks motivaatoriks on jäänud **töö sisu** ja **võimalus teenida Eesti riiki**. Varasemast veel kõrgemalt hinnatakse **nii oma asutuse kui avaliku teenistuse tippjuhtide meeskonda**. ▪ Väärtused on avalikus teenistuses ühtlustumas ning lisaks **aususele ja erapooletusele** ollakse tänaseks **ühte meelt ka vajaduses panustada teenuste kvaliteeti** (kolme aasta eest oli selles kõhklejaid, sest hinnangud jäid keskmisele tasemele). ▪ Neid tugevusi, **töö sisu, tippjuhtide meeskonna toetust ja ühised väärtusi** tasub rõhutada ka tippjuhtide värbamisel.

- **Pühendumust pärssivate** tegurite hulgas tõusid **omavahelise konkurentsi** kõrval seekord teravamalt esile **poliitilise juhtimisega** seotud teemad ning **töökoormus**. ▪ Vastuolud **iga asutuse ja riigi kui terviku** huvide vahel on esiplaanil olnud varemgi. Piiratud ressursside tingimustes on see teatud määral paratamatu. ▪ **Muutused poliitilises raamistikus** on tippjuhtides kohati tekitanud tunde, et nad **ei saa oma asutuse tulevikuvisioni järjekindlalt ellu viia** (teisene arenguprioriteet on **muutunud esmatähtsaks**). Kõige rohkem on langenud kantslerite hinnangud. ▪ **Töökoormuse** teema on muutunud varasemast **olulisemaks** ja see on hakanud **pühendumust negatiivselt mõjutama** eeskätt asekantslerite sihtrühmas. Uuringust saad täpsemalt lugeda [siit](#).

Koostanud Janne Järva